

คู่มือการปฏิบัติงาน

เรื่อง การติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๑. บทนำ

กระบวนการติดตามประเมินผลเป็นขั้นตอนสำคัญที่จะต้องพิจารณาถึงแนวทาง รูปแบบและขั้นตอนการติดตาม ตัวชี้วัดที่ตอบเป้าหมายระดับโลกและระดับประเทศ วิธีการประเมินผล โครงสร้างเชิงสถาบันหรือกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน และการนำผลการประเมินไปถอดบทเรียนความสำเร็จ รวมถึงความต้องการการสนับสนุนจากในประเทศและต่างประเทศ ทั้งด้านการเงิน เทคโนโลยี การเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากร และการทบทวนแผนด้านการปรับตัวของประเทศ ตลอดจนนำข้อมูลจากการติดตามประเมินผลไปใช้ในการจัดทำรายงานความโปร่งใสรายสองปี (BTR) ทุก ๒ ปี รายงานแห่งชาติ (NC) ทุก ๔ ปี อีกทั้ง นำผลการประเมินไปใช้ในการทบทวนแผนและยุทธศาสตร์ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

๒.๑ เพื่อให้กลุ่มประเมินผลการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กองขับเคลื่อนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมีคู่มือการประเมินโครงการรายสาขาด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ชัดเจน โดยแสดงถึงรายละเอียด ขั้นตอนการปฏิบัติงานของการประเมินโครงการ เกิดผลลัพธ์ที่บรรลุวัตถุประสงค์ของประเมินผลโครงการภายใต้แผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ

๒.๒ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจหลักเกณฑ์ขั้นตอน และแนวทางการประเมินโครงการรายสาขาด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒.๓ เพื่อเป็นแนวทางและหลักฐานแสดงวิธีการประเมินโครงการสำหรับผู้ปฏิบัติงานในการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานรายสาขาด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๓. ขอบเขต

คู่มือการปฏิบัติงานนี้ ครอบคลุมขั้นตอนการประเมินโครงการรายสาขาด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประกอบด้วย การจัดการทรัพยากรน้ำ เกษตรและความมั่นคงทางอาหาร สาธารณสุข การท่องเที่ยว การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และการตั้งถิ่นฐานและความมั่นคงของมนุษย์ ดังนี้

๑) การเตรียมความพร้อม

๒) การปฏิบัติงานในภาคสนาม ร่วมกับคณะผู้ประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้แทนหน่วยงานที่เป็น Third Party

๓) รายงานประเมินผลโครงการ

๔. คำจำกัดความ

๔.๑ การติดตาม (Monitoring) เป็นการดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยการเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่อง จากผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้เกี่ยวข้องในทุกกระดับ ว่ามาตรการในการปรับตัว หรือมาตรการป้องกันแก้ไขผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ บรรลุตามวัตถุประสงค์ในการป้องกันและลดผลกระทบได้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่

๔.๒ การประเมินผล (Evaluation) เป็นการรวบรวมข้อมูลการดำเนินการรายสาขาทั้ง ๖ สาขาด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ได้แก่ การเก็บ รวบรวมข้อมูลตั้งแต่ วัตถุประสงค์ของโครงการ การดำเนินงาน ผลสำเร็จและผลกระทบของการดำเนินโครงการที่เกิดขึ้น ด้วยกระบวนการที่น่าเชื่อถือ เพื่อเป็นการวิเคราะห์ และผลสำเร็จของกิจกรรมจากการดำเนินโครงการที่กำหนด การประเมินโครงการ แบ่งได้ตามช่วงเวลาการดำเนินงานเป็น ๓ ระยะ ดังนี้

๑) การประเมินก่อนเริ่มดำเนินโครงการ (Ex-ante Evaluation) เป็นการดำเนินการในขั้นตอน การเตรียมโครงการ โดยหลักเกณฑ์ในการประเมินก่อนเริ่มดำเนินโครงการจะพิจารณาถึงความพร้อมของ โครงการ รวมถึงหน่วยงานที่รับผิดชอบ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์โครงการ และความเหมาะสมของตัวชี้วัดความสำเร็จโครงการพร้อมเป้าหมาย

๒) การประเมินระหว่างดำเนินโครงการ (Mid-Term Evaluation) เป็นการติดตามผล การ ดำเนินโครงการที่ได้เริ่มดำเนินการมาระยะหนึ่งแล้ว

๓) การประเมินหลังจากสิ้นสุดโครงการ (Ex-post Evaluation) เป็นการดำเนินการภายหลัง โครงการได้เสร็จสิ้นแล้วในระยะเวลาหนึ่ง โดยหลักเกณฑ์ในการประเมินผลโครงการมีความแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับ คู่มือการปฏิบัติงาน

การประเมินโครงการมีประโยชน์ใน ๔ ด้าน ได้แก่

๑) การประเมินผลโครงการจะช่วยสะท้อนกลับไปในกระบวนการตัดสินใจในการบริหารโครงการ และการปรับปรุงยุทธศาสตร์การดำเนินงาน

๒) บทเรียนที่ได้รับจากแต่ละโครงการจะช่วยในกระบวนการเรียนรู้ และปรับปรุงการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง

๓) การจัดทำรายงานความโปร่งใสรายสองปี (Biennial Transparency Report: BTR) ทุก ๒ ปี และการจัดทำรายงานแห่งชาติ (National Communication: NC) ทุก ๔ ปี

๔) การเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศออกสู่สาธารณะ

๔.๓ คณะผู้ประเมินผล (Evaluation Team) หมายถึง ผู้ประเมินผลภายนอกและไม่มีส่วนร่วมใน ขั้นตอนการวางแผนและการดำเนินโครงการ (Third Party) เช่น ผู้เชี่ยวชาญจากองค์กรระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัย NGOs สื่อสารมวลชน และองค์กรเอกชน เป็นต้น ส่งมาสำหรับการประเมินผล (Ex-post Evaluation) เฉพาะโครงการที่ดำเนินการเสร็จสมบูรณ์แล้วเท่านั้น

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (เป็นขั้นตอน หรือ Flow Chart + ระยะเวลาการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน)

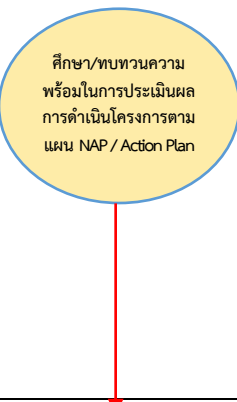
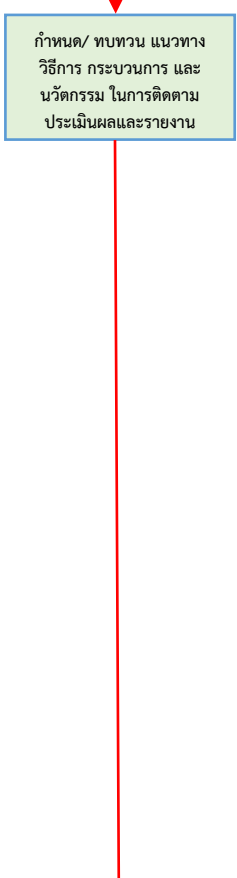
กระบวนการ/ ขั้นตอน การประเมินโครงการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

๕.๑ การเตรียมความพร้อม

๕.๒ การปฏิบัติงานในภาคสนาม ร่วมกับคณะผู้ประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้แทนหน่วยงานที่เป็น
Third Party

๕.๓ รายงานประเมินผลโครงการ

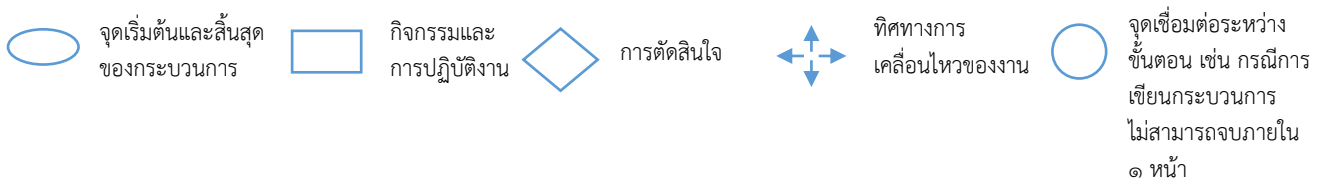
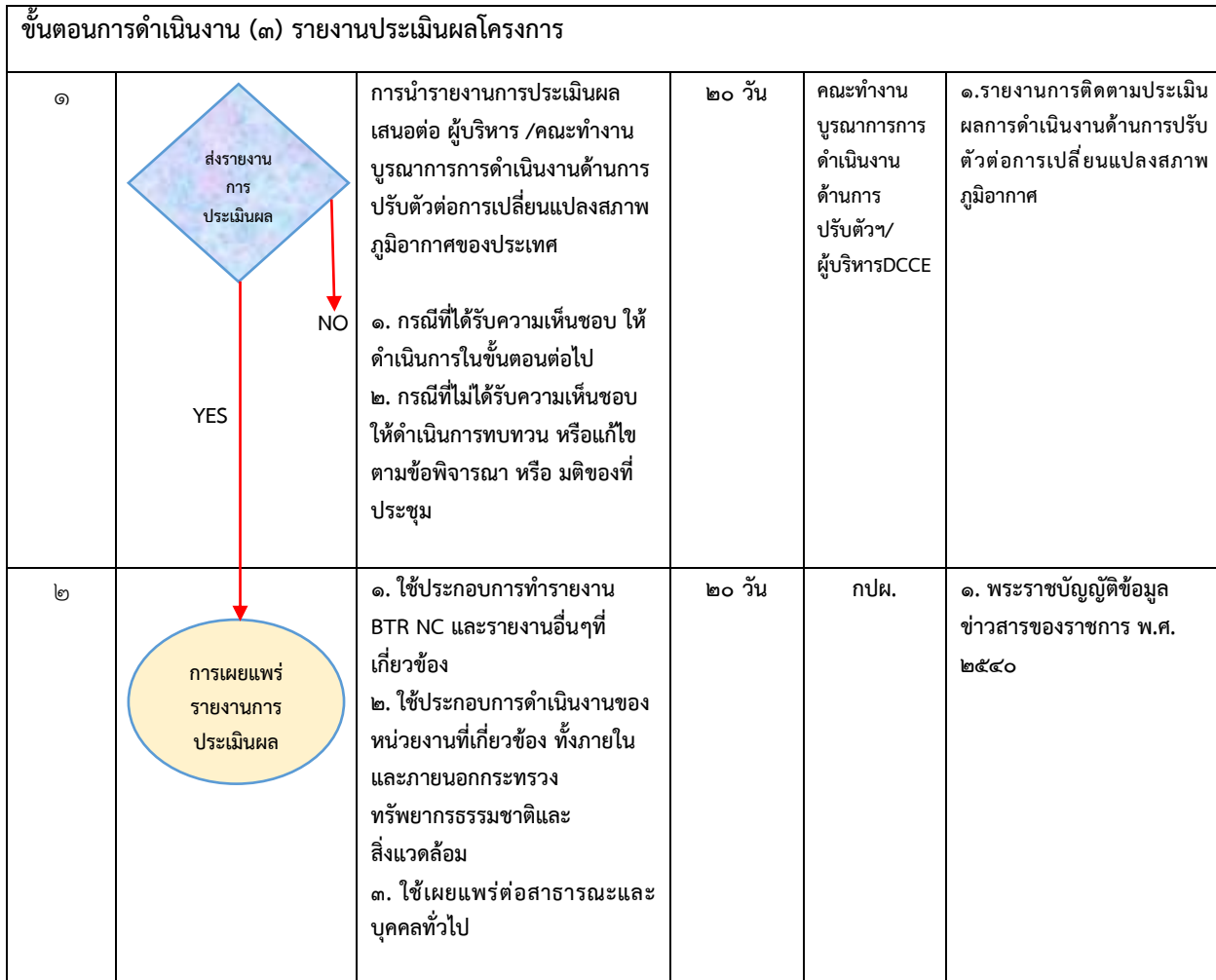
ตารางขั้นตอนการปฏิบัติงาน
การติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ลำดับที่	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	เอกสารที่เกี่ยวข้อง/ เอกสารอ้างอิง
ขั้นตอนการดำเนินงาน (๑) การเตรียมความพร้อม					
๑	 ศึกษา/ทบทวนความพร้อมในการประเมินผล การดำเนินโครงการตามแผน NAP / Action Plan	๑. ตรวจสอบบทบาทอำนาจหน้าที่ของผู้ดำเนินการประเมินผล ๒. ตรวจสอบหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการใช้ผลการประเมิน ๓. ตรวจสอบข้อมูลและทำความเข้าใจในรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการที่จะประเมินผล	๒๐ วัน	กปผ.	๑. แผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ ๒. รายงานความโปร่งใสรายสองปี (Biennial Transparency Report: BTR) ๓. รายงานแห่งชาติ (National Communication: NC) ๔. เอกสารแผนงาน และโครงการของหน่วยงานราชการ
๒	 กำหนด/ ทบทวน แนวทาง วิธีการ กระบวนการ และนวัตกรรม ในการติดตามประเมินผลและรายงาน	๑. กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินผล กำหนดขอบเขตการประเมินผล ๒. กำหนดรูปแบบหรือวิธีการประเมินผล ๓. กำหนดตัวชี้วัด ผลลัพธ์ / ผลสัมฤทธิ์ และเกณฑ์ที่ใช้พิจารณา ๔. กำหนดลักษณะข้อมูล แหล่งข้อมูล เครื่องมือการรวบรวมข้อมูล และเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูล ๕. จัดทำและเสนอขออนุมัติโครงการประเมินผล	๒๐ วัน		

๓	การวางแผนระบบการติดตามประเมินผลและรายงาน 	๑. การเก็บรวบรวมข้อมูล ๒. การวิเคราะห์ข้อมูล/แปลความ/ตัดสินคุณค่า ๓. การจัดทำรายงานประเมินผลโครงการ ๔. การนำเสนอรายงานเพื่อปรึกษาหารือและ ข้อเสนอแนะจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ	๒๐ วัน		
ขั้นตอนการดำเนินงาน (๒) การปฏิบัติงานในภาคสนาม ร่วมกับคณะผู้ประเมินผล					
๑	การหารือกรอบแนวทางการประเมินผลโครงการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ระบุเป้าหมาย และผลที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการร่วมกับคณะผู้ประเมินผล 	๑. คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้แทนหน่วยงานที่เป็น Third Party ๒. กำหนดแผนการทำงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้แทนหน่วยงานที่เป็น Third Party ๓. ประสานการความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้แทนหน่วยงานที่เป็น Third Party ในการสำรวจและประเมินผล	๒๐ วัน	กปผ./ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้แทนหน่วยงานที่เป็น Third Party	๑. พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ๒. แผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ ๓. แผนการทำงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้แทนหน่วยงานที่เป็น Third Party ๔. จัดทำหนังสือเชิญ
๒	การประชุมร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ และการสำรวจพื้นที่ในภาคสนาม 	๑. การสัมภาษณ์เชิงลึกด้านการดำเนินงานของหน่วยงานในพื้นที่ ๒. การสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่โครงการ ๓. การบันทึกรายละเอียดในพื้นที่โครงการโดยการสังเกต การบันทึกภาพ และการจดบันทึกข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง ๔. สรุปผลการสัมภาษณ์ ทั้งเชิงลึก และผู้มีส่วนได้เสีย	๓ เดือน	กปผ./ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้แทนหน่วยงานที่เป็น Third Party	๑. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๙ ๒. หนังสือประสานงานหน่วยงานในพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๓. แบบสัมภาษณ์เชิงลึกหน่วยงานในพื้นที่ ๔. แผนปฏิบัติการของหน่วยงานรายสาขา

๖. แบบฟอร์มที่ใช้

-

๗. ช่องทางให้บริการ เช่นสถานที่ ส่วนงานที่รับผิดชอบ E-service One Stop Service

เว็บไซต์กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม www.dcce.go.th

๘. ค่าธรรมเนียม (กรณีไม่มีค่าธรรมเนียม ให้ระบุ ว่า "ไม่มีค่าธรรมเนียม")

ไม่มีค่าธรรมเนียม

๙. ประโยชน์ของการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

๑. ใช้ประกอบการทำรายงาน BTR NC และรายงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

๒. ใช้เป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุงแผนและยุทธศาสตร์ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๓. ใช้ประกอบการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. ใช้เผยแพร่ต่อสาธารณะและบุคคลทั่วไป

๑๐. รายการเอกสารหลักฐานประกอบการยื่นคำขอรับบริการ (กรณีไม่มีรายการเอกสารหลักฐานประกอบการยื่นคำขอรับบริการให้ระบุว่า "ไม่มีรายการเอกสารดังกล่าว")

ไม่มีรายการเอกสารดังกล่าว

๑๑. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๑๒. เอกสารอ้างอิง

๑. แผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ
๒. รายงานความโปร่งใสรายสองปี (Biennial Transparency Report: BTR)
๓. รายงานแห่งชาติ (National Communication: NC)
๔. เอกสารแผนงาน และ โครงการของหน่วยงานรายสาขา

หมายเหตุ : ๑. เป็นคู่มือการปฏิบัติงาน หรือการให้บริการตามมาตรการเพื่อขับเคลื่อนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ตามหลักเกณฑ์ของ ป.ป.ช.

๒. คู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน ใช้ยึดถือปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยมีรายละเอียด อย่างน้อยประกอบด้วย ๑) ชื่องาน ๒) วิธีการขั้นตอนการปฏิบัติงาน ๓) ระยะเวลาการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน และ ๔) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓. คู่มือการให้บริการหรือแนวทางการปฏิบัติที่ผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อกับหน่วยงาน ใช้เป็นข้อมูลในการขอรับบริการหรือติดต่อกับหน่วยงาน โดยมีรายละเอียดของแต่ละงาน อย่างน้อยประกอบด้วย ๑) ชื่องาน ๒) วิธีการขั้นตอนการปฏิบัติงาน ๓) ระยะเวลาการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน ๔) ช่องทางให้บริการ เช่นสถานที่ ส่วนงานที่รับผิดชอบ E-service One Stop Service ๕) ค่าธรรมเนียม (กรณีไม่มีค่าธรรมเนียม ให้ระบุว่า "ไม่มีค่าธรรมเนียม") และ ๖) รายการเอกสารหลักฐานประกอบการยื่นคำขอรับบริการ (ขอเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบ ข้อ ๖ จากเดิมคือ กฎหมาย

ที่เกี่ยวข้อง เป็น รายการเอกสารหลักฐานประกอบการยื่นคำขอรับบริการ เนื่องจากอ้างอิงตามคู่มือ
การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่มีการปรับปรุงใหม่)